

DOKUMENT			SIDA
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017			1(9)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Minnesanteckningar från programkommittémöte 18-19 mars 2016

Närvarande:

Sylvia Sparrok (SS) Samiska rådet i Svenska kyrkan.
Britt-Inger Sikku (BIS) Samiska rådet i Svenska kyrkan
Mari Valjakka (MV) Evangeliska lutheranska kyrkan i Finland
Anne Dalheim (AD) Samiskt kirkeråd i Norge
Anna Malene Jønsson(AMJ) Samiskt kirkeråd i Norge
Kaisa Syrjänen Schaal (KSS) enhetschef flerspråkighetsenheten Kyrkokansliet
Mariann Lörstrand (ML) projektledare för Samiska kyrkodagar 2017

För kännedom:

Erva Niittyvuopio (EN) Evangeliska lutheranska kyrkan i Finland
Nadezjda Bolsjakova (NB) representant för SKKB Ryssland

1. Mötets öppnande.

Mötet öppnades av ordförande SS. KPS, EN och NB lämnat återbud.
Vi inleder med att provsjunga från den nyutgivna nordsamiska psalmboken som är ute på remiss.

2. Godkännande av dagordning.

Genomgång och godkännande av den dagordning och bilagor (skriftlig rapport, minnesanteckningar teologisk reflexion, kallelse till gudstjänstkommittémöte, kallelse till barn- och ungdomskommittémöte) som skickats ut till mötet. Lade till *punkt 9. Kommande möten.*

3. Föregående programkommittémöte

Föregående programkommittémöte 2016-12-10 minnesanteckningar är utskickade 2016-02-24 till gruppens samtliga medlemmar. Lades till handlingarna.

4. Rapport

Rapport från ML och KSS angående teologiska gruppens arbete, styrgruppsmöte 150129, gudstjänstkommitté och barn- och ungdomskommitté, projektbeskrivning, mål för kyrkodagarna 2017.

DOKUMENT		SIDA	
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017		2(9)	
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Gruppen för teologiska reflexionen haft ett bra möte med många idéer. Ex välsigna barn och vuxna om de inte är döpta. De har föreslagit ett jojkseminarium som behöver förberedas (för-emot och varför) Temat är vatten som livets källa. Dokument finns i form av minnesanteckningar från mötet 25 januari 2016.

ML och Kaisa Huuva har besökt Samisk kirkeråds kansli i Tromsö i februari. ML har fått input till förberedelserna av SK17, personal där har delat med sig av sina erfarenheter med tex tolkning, barn- och ungdomsarbetet m.m.

Det har kommit till vår kännedom torsdagen den 10 mars att Katarina Poggats Sarri (KPS) avsagt sig sin plats i både Samiska rådet i Svenska kyrkan och programkommittén SK17 pga tidsbrist. Inkommit förslag från Sáminuorra att utse Maria Teresia Stenman Nutti (MTSN) som ledamot till programkommittén istället för KPS.

Det bör väljas in en ledamot till från Sverige till barn- och ungdomskommittén. I nuläget finns ingen ungdomsledamot från Sverige då projektledaren inte fått svar från Sáminuorra om de har en leamot och inte heller fått slutliga svar från dem hon kontaktat direkt. BUK kommer att ha sitt första möte 7 april i Luleå.

Beslut:

Programkommittén beslutar att MTSN ingår som ledamot i programkommittén istället för KPS som avgått

Att programkommittédeltagarna från Sverige och kansliet får i uppdrag att tillsätta en ledamot från Sverige till barn- och ungdomskommittén och att ytterligare beslut inte behöver tas på kommande programkommittémöte kring detta.

Arbetet med projektbeskrivningen pågår och det har inte diskuterats kring gemensamma mål för SK17. Programkommittén bör diskutera kring gemensamma mål för så att de kan användas till projektbeskrivningen och är gemensamt antagna. De gemensamma målen för SK13 finns i den Interreg-ansökan som sändes in.

Att ge kansliet i uppdrag att formulera förslag till gemensamma mål för SK17 om gemensamma mål för Samiska kyrkodagarna 2017 och att dessa fastställs på kommande programkommittémöte. Synliggöra det samiska i Arvidsjaur.

5. Information om arbetet med gästlistan, inbjudningarna.

Bilaga med förslag som inkommit från Finland, Norge och styrgruppen medföljer som bilaga 5, 6 och 7. Från Sverige kommer inte hovet – det svenska kungahuset att inbjudas pga det blir för stort kringarrangemang som kräver mycket personal och dessutom kan ta bort fokus från det viktiga med SK17 (samiskt kyrkoliv)

DOKUMENT		SIDA	
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017		3(9)	
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Skulle det kunna vara aktuellt med ett möte för kulturministrar i de nordiska länderna? Den svenska kulturministern som ansvarar för diskrimineringsfrågor och samiska frågor i regeringen inbjuds för att medverka i seminarium tillsammans med DO Agneta Broberg, representanter från sametingen, ärkebiskop Antje Jackelén på fredagen 16 juni 2017.

Beslut:

Mötet rekommenderade att inte inbjuda Svenska kungahuset, blir för stort kringarrangemang och kan störa kyrkodagarna. Kulturministern inbjuds för att delta på seminarium om sanningskommission och försoningsarbetet tillsammans med ÄB, DO, Sametinget. Kansliet får i uppdrag att arbeta vidare med inbjudningarna, jobba vidare med gästlistorna och ta fram inbjudningsbrev.

6. Grafiskt element och hemsida.

ML rapporterar, haft kontakt med tre olika konstnärer/formgivare via e-post och endast en av dem velat komma med förslag; Ulrika Tapio Blind. Hon har e-postat in förslaget som kommittén tar ställning till men de önskar en mer konkret bild som symboliserar temat tydligare.

Beslut:

Kansliet får i uppdrag att ta in ytterligare förslag/offerter samt förtydliga underlaget till konstnärer och grafiska formgivare. Beslut om de tas på e-post. Upprätta en rutin för snabböversättning på hemsidan, kansliet tar fram ett förslag.

7. Budget 2016 och 2017

Det är beräknat att under 2017 finns ca 2,2 miljoner kronor avsatt från Svenska kyrkans fonderade medel till SK17.

Storlavvu: Storleken överensstämmer med den som användes i Mo I Rana 2013, det finns beredskap att göra den större efter kontakt med uthyraren Samelandsresor AB. Enligt den tidigare offerten är hyran är en stor kostnad, 189 000 svenska kronor exklusive moms. Då ingår inget extra lavvo utöver huvudlavvon med sin utrustning. ML undersöker om det ryms 750 sittande, enligt offert är det färre i nuläget.

Tolkningen: Synpunkter har kommit från präster att på gudstjänsterna kan det fungera om man inte tolkar utan att det ersätts med översatta agendor på olika språk som kan förberedas i god tid. Upplevelsen kan bli lika fin ändå. Det är ett speciellt språk som används i gudstjänstlivet och de är inte så många tolkar som behärskar den. Däremot seminarier, paneldebatter och föreläsningar bör simultantolkas. Hemsidan bör översättas till flera språk så att informationen blir tydlig

DOKUMENT		SIDA	
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017		4(9)	
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

för de flesta deltagare. Mötet diskuterar vilka språk tolkning kan ske till; svenska/norska, finska, engelska, nordsamiska, lulesamiska, sydsamiska är officiella samiska språk i Sverige, enaresamiska tillkommer i Finland. Vid kyrkodagarna 2013 hade den ryska delegationen en egen simultantolk med sig vilket fungerade bra för dem. Det bekostades av SKKB.

Beloppet som tillskjuts från systerkyrkorna till arrangörsländet har inte höjts sedan 2008 då Enarekonventionen skrevs. Egenandelen har varit på 15 000 euro från medverkande länder. Kostnaderna för arrangemanget har däremot ökat succesivt sedan 2008 enligt slutredovisningarna och värdlandet har fått dra allt större lass av kostnaden.

Beslut:

Mötet beslutar att ta ett principbeslut kring tolkningen på gudstjänsterna samt vilka språk som tolkning bör ske på i det övriga programmet. Gudstjänsterna ska inte simultantolkas utan det ska finnas översatta agendor och texter.

Seminarier, föreläsningar och paneldebatter ska simultantolkas till svenska/norska, finska, engelska, nordsamiska, lulesamiska, sydsamiska, enaresamiska? Hemsidan översätts till svenska, finska, engelska, nordsamiska, lulesamiska och sydsamiska. Den ryska delegationen ska ha en tolk med sig som tolkar åt dem och SKKB bekostar detta.

Mötet uppdrar till gudstjänstkommittén att arbeta med att alla texter som kan förberedas i god tid lämnas över för översättning och att gudstjänstagendor förbereds inför gudstjänsterna så att de kan översättas minst 2 månader innan kyrkodagarna 2017.

Programkommittén delegerar till kansliet att fortsätta kontakterna angående Rysslands deltagande med SKKB och att fatta beslut om praktiska frågor.

Mötet beslutar att rekommendera att beloppet som kommer från Norge och Finland bör höjas från 15 000 euro till 20 000 euro inför SK17.

8. Programförslag

Bilaga 10 om hur programmet kan delas in i block medföljer, är ett arbetsmaterial. Behövs det parallella seminarium och aktiviteter, hur många? Utflykter? Konserter? Antal gudstjänster? På fredagen är det inledningsgudstjänst, ärkebiskopen närvarar. Förslag från teologiska gruppen att lördagen innehåller en dopsgudstjänst. Avslutningsgudstjänst på söndagen. Hur får vi in ortodoxa inslag? Andakter som kan hållas är på morgonen, kvällen samt en ungdomsandakt.

Bilaga 11 Programförslag: artister, seminarium, psalmsjungning, workshops och utställningar. Mötet tar del av innehållet och diskuterar detta.

DOKUMENT		SIDA	
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017		5(9)	
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Folk som deltar på kyrkodagarna genom sitt jobb är där redan på fredagen. Det bör arrangeras en lunch för dignitärer på fredagen. Mötet diskuterar om man bör arrangera att kulturministrar från Norden ska träffas och möta samiska ledare och ärkebiskopar?

Troligtvis blir de fler tillresta till lördagen som kan vara en renodlad dag för samiska allmänheten. Det bör finnas parallella program. Även vara mer familjeinriktad. Barnpassning bör erbjudas under seminarier, föreläsningar och paneldebatter fram tillmiddagen. Det finns tillgång till lekrum och skötrum på både församlingshemmet och hotell Laponia. Hur kan Arvidsjaur kommun vara tillhjälp i arrangemanget, hur synliggöra det samiska och vara medhjälpare? Rana kommun delade ut en broschyr 2013 med information och sägner i A5 format. Tolkning behövs 1,5-2 dagar.

FREDAG:

- Seminarium om rättighetsfrågor, sanningskommission med tjänstemän och politiker, kulturministern, äb, be bishop Susan Johnson jämföra med Canadas arbete.
- Giron Sámi Teahter har varit i Kontakt med ML och har förslag på en pjäs som de planerar att sätta upp "Colonation national" av Paulina Feodoroff, Kan de även ha en workshop för ungdomar om det finns intresse för detta?
- ML föreslår att man ska ha en konsert på fredag med umesamiska artister eftersom det är aktuell språkområde. Har kontaktat Sara Ajnnak, Jörgen Stenberg och Katarina Barruk för att få offerter.

LÖRDAG:

- Seminarium på förmiddagen om "Framtiden i Arktis - social, ekologisk och kulturell hållbarhet. Vad är kyrkornas ansvar för urfolk och i klimatfrågorna?" Hoten mot urfolken i Arktis, ungdomsperspektiv, gemensam erfarenheter. "Gör motstånd som Luther lärde oss". Kvinnlig diskussionsledare för detta (Aili Keskitalo, Kirsti Lervoll, Ragnhild Dalheim Eriksson?) och att bishop Susan Johnson även deltar i den panelen tillsammans med urfolksbiskop Mark MacDonald, Isak Utsi från Sáminuorra, Fader Rauno Pietarinen, Biskop Emeritus Tor XX. Henrik Grape kan var till hjälp i detta. Kansliet kan jobba vidare med detta
- Seminarium på eftermiddagen om jojk i gudstjänster. Förslag på medverkande: Bierna Bientie, Sara Ellen Anne, kyrklig ledare Finland (Nils Henrik Valkeapää?), Krister Stoor, Juoigan Searvvis ledare Berit Alette Mienna Majlis Skaltje.
- Konsert lördag, med körer? Lokala, externa: Arvidsjaur kyrkokörer, Vajmoe, Sámi Jienat, Annuka Hirvasvuopio i Finland har en musikgrupp. Förslag på samiska solister: Anders Rimpi, Elin Teilius, Johan Kitti, Niko Valkeapää, Anna Kräik, Niilas Holmberg.

SÖNDAG:

- Att söndagen ska innehålla ett panelsamtal med vägar framåt och försoning. Var vill vi vara om 5-10 år? Tillfrågar Tore Johnsen att leda samtalet. Att Sverige, Norge och Finland har deltagare i panelen som är förtroendeingivande. Förslag från Sverige är

DOKUMENT		SIDA	
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017		6(9)	
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Sylvia Sparrock, Norge föreslog Ole Henrik Magga, Finland får komma med ett förslag.

- Avslutning av kyrkodagarna med gemensamt gudstjänst.

UTSTÄLLNINGAR:

- Att utställningar ska belysa samiskt kyrkoliv och inte ta ställning för enskilda samiska intressen/områden Det borde finnas en utställning som ger tips för samiskt kyrkoliv. Mötet diskuterar kring möjligheten att ha utställning av samisk kyrkokonst, föremål som ställs ut samt fotografier. Ett berättande bildspel? Bårtäcken (Maud), kräcklor, mässhakar mm Randi Marainens dopfunt? Konstverk av Lars Levi Sunna som Svenska Kyrkan äger men förvaras i lådor då det inte finns plats någonstans. Kunna ställa upp den i Arvidsjaur kyrka.
- Skicka brev till Sametingen i Sverige, Norge och Finland, Sámi Duodji, Samiskt språkcentrum, SSR, Same Átnam, Renägarförbundet, Samerådet och andra samiska organisationer för att bjuda in dem till att ha utställningar i gemensam lokal i anslutning till kyrkodagarna. Kanske de kan hyra Arvas
- Anna-Stina Svakko varit i kontakt med ML om ett skåp som skulle kunna placeras i ett kyrkorum. Inte aktuellt köpa in men däremot kan vi skicka en uppmaning till någon församling att köpa in.
- I Arvidsjaur finns det material på samiska, biblar och annan kristen litteratur som skulle kunna visas upp eftersom de är intressanta ur ett historiskt perspektiv. Utställning Reformation i Luthers anda eftersom det är Reformationsåret 2017.

UTFLYKTER:

- Att kunna gå på utflykt till Lappstaden med guidning bokade tider. Lappstaden intressant ur flera synpunkter, då den har stor historisk betydelse för det samiska kyrkolivet i området och här hade även Karin Stenberg en kåta. Guidad visning i Lappstaden under fasta tider, även andra aktiviteter som öppna kåtor, aktiviteter, försäljning.
- ML haft kontakt med Ivan Eriksson och Olavi Korhonen i Arvidsjaur. De föreslog att man kan besöka Grodkällan som har grönt vatten eller något gammalt lappsatteländ, fåbodvall. Mötet beslutar att det inte är aktuellt då det kräver transporter.

ÖVRIGT PROGRAMINNEHÅLL:

- Konsthantverksmarknad, bör finnas en bra plats och stånd med bord som marknadsförsäljare kan använda.
- Att utse en person som ansvarar för psalmsjungning. Tillfråga Vidar Andersen. Norge kan ta med häfte med 15 samnordiska samiska psalmer. Använda den nya nordsamiska psalmboken.
- Barnworkshop med teater som gestaltar t.ex. en blomma som får sitt livgivande från vatten och använder rörelser för att uttrycka detta. Fungerar på många språk. Samarbeta med Vuxenskolan som kan stå för kostnaderna.

DOKUMENT		SIDA	
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017		7(9)	
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

- Sara Ajnnak har även gett ett erbjudande om att hålla en workshop om hur man skapar musik riktad mot ungdomar.

Förslag till ungdomsprogram finns inte ännu då barn-och ungdomskommittén inte haft sitt möte ännu.

Beslut:

Att projektledaren och kansliet får fortsätta sitt arbete med ramen för programpunkterna, innehållet och ge direktiv till gudstjänstkommittén enligt detta.

Att programmet ska innehålla 3 gudstjänster, en per dag.

Att mötet delegerar till gudstjänstkommittén och kansliet att se till ungdomar får ansvara för att utforma en andakt.

Fastslå gemensamma mål för SK17 på kommande programkommittémöte efter att förslag inkommit från kansliet. Kansliet får i uppdrag att formulera förslag på mål till SK17.

Att till fredagen förbereder kansliet ett seminarium om sanningskommission, självbestämmande och rättighetsfrågor på fredagen. T.ex. inbjuder Bishop Susan Johnson.

Att kansliet får i uppdrag att planera för söndagens samtal kring försoning och vägar framåt som ett panelsamtal. Be Tore Johnsen leda samtalet. Tillfråga representanter som är förtroendeingivande att medverka; Sylvia Sparrock från Sverige, Ole Henrik Magga Norge och någon person utses från Finland.

Att undersöka möjligheterna till utställning i samisk kyrkokonst.

Att utse en person som ansvarar för psalmsjungningen. Tillfråga Vidar Andersen.

9. Datum för kommande programkommittémöten under 2016.

- Den 25 maj klockan 9-12 per telefon/Skype.
- Den 7 september klockan 8-12 fysiskt möte i Uppsala.
- Den 28 november klockan 13-15möte per Skype/ telefon.

Om kommittén har Skype- eller telefonmöten måste kallelsen vara fylligare och peka på vilka speciella beslut som måste tas.

DOKUMENT			SIDA
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017			8(9)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Eventuella synpunkter rörande mötesdatum sändes via e-post till ML.

10. Övriga frågor

ML har inbjudit Mariette Manktelow som är projektkoordinator för Reformationsåret 2017 att komma och informera om arbetet med firandet av reformationen 500 årsamt om vad reformationen i Luthers anda kan innebära i samisk kontext.

Enligt traditionen spikade Martin Luther upp sina 95 teser på porten till Slottskyrkan i Wittenberg 31 oktober år 1517. Lite kortfattat några ledord: Driva din tes, spika din tes (ungdomar) hjärtats språk – revitalisering, Brist på hjärta- maktbeteende- överhöghet. Kyrkan behöver friskt vatten. Stå upp för mänskliga rättigheter. Gör motstånd, stå rakryggad. Mer i Luthers anda. Våga förändra underifrån. Enbart genom nåd vi blir fria. Aktiva själva. Romarbrevet 1:17 Jesus är Livets vatten/ källa.

Reformationsåret inleds 31 oktober 2016 då Lutherska Världsförbundet och Romersk Katolska kyrkan inbjuder ledare från Katolska kyrkan påven Franciskus och Lutherska världsförbundet (LVF) generalsekreterare för LVF Martin Junge och biskop Munib Younan ordförande i LVF att mötas i Lund i höst för att för första gången någonsin tillsammans uppmärksamma reformationen. Under mötet hålls ett symposium och en gudstjänst med liturgi särskilt framtagen för detta tillfälle. Det historiska besöket görs med anledning av att katoliker och lutheraner tillsammans uppmärksammar 500-årsminnet av reformationen. Mötet markerar också att det 2017 är 50 år sedan den ekumeniska dialogen mellan lutheraner och katoliker började.

Det kommer att vara 4 stora arrangemang i Svenska kyrkans regi under 2017:

- Teologiska festivalen 24-26 februari i Uppsala
- Världens fest 2-4 juni i Västerås, gatufest
- Se människan 22-25 september på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg
- Reformationsveckan 29 oktober-3 november som inleds med ekumenisk gudstjänst i Uppsala domkyrka som leds av ärkebiskopen, tv-sänds. Reformationsdagen 31 oktober firas i landets alla domkyrkor samtidigt.

Reformationsåret 2017 har en egen sida på www.svenskakyrkan.se där det finns inspirationsmaterial, ambitionen är att ha material även på samiska. Social media ska användas. Möjlighet finns att lägga in evenemang som SK17 i kalendariet. Förhoppningen finns att det ska gå att göra en länk från sidan för SK17 till sidan för Reformationsåret 2017.

Frågor från Mariette till SK17 programkommitté: Finns det material med samiska översättningar som kan länkas? AD upplyser att psalmer som är översatta till samiska i Norge finns på internet.

DOKUMENT			SIDA
Programkommittémöte nr 6 Samiska kyrkodagarna 2017			9(9)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Mariann Lörstrand	2016-03-18- 2016-03-19	Minnesanteckningar	

Beslut: Att inbjuda Mariette M till ett nytt möte med oss till hösten för att uppdatera oss kring arbetet med Reformationsåret 2017.

11. Mötets avslutande.

MV läser välsignelsen på nordsamiska, vi avslutar mötet med att sjunga ytterligare en psalm ur den nyutgivna nordsamiska psalmboken.

Anteckningar av

Mariann Lörstrand, projektledare.